

Z cizích revuí.

ARTILLERISTISCHE RUNDSCHAU, roč. VII. 1935, seš. 4—6, červenec—září.

Kpt. Pickert: Střelba proti letadlům je úkolem všeho dělostřelectva.

Autor polemizuje s názorem rakouského generála von Eimannsbergra, že bude potřeba i polních kanonů použít proti letadlům. Poukazuje na nezbytné vlastnosti protiletadlových děl, jichž nemají polní kanony.

Rovněž z výcvikových důvodů není to možné, neboť obsluha protiletadlového materiálu a příslušných přístrojů musí být složena z velmi četných specialistů. Je nemožné domnívat se, že by k tomu bylo lze ještě navíc vycvičit obsluhu děl, střelících na pozemní cíle, zvláště když požadavky stále rostou a jsou všestrannější.

Pancéřové zbraně a vzdušné bojové prostředky vtiskují budoucí válce znamení velké pohyblivosti. Snad půjde vývoj tím směrem, že bude možno obráceně používat protiletadlových děl k potírání některých pozemních cílů a k podpoře některých druhů dělostřelectva. Již dnes vidíme, že stále rostoucí počet vzdušných sil v cizích státech musí mít za následek úměrné rozmnožení protiletadlových obranných prostředků, jichž vedlejším úkolem může být střelba na některé cíle pozemní.

Mjr. v. Köhler: Jednostranné poučení z posiční války.

Posiční válka zavinila přecenění významu těžkého dělostřelectva. Devisou bylo. těžké dělostřelectvo kupředu, což vedlo k enormním dostřelům těžkých děl, aby mohla splnit všechny své úkoly z jediného postavení. Zanedbávaly se dálky střední.

V budoucnosti však nutno klást důraz na palby z lehkých i těžkých děl po strmých dráhách (s malými počátečními rychlostmi), zvláště při útoku.

Poznámka recensentova: Autorův názor na střelbu na velké dálky není zcela správný. Ani redakce AR. s ním nesouhlasí. K soustředění paleb několika baterií a k používání dělostřelectva v masách i do sousedních pásem působnosti budou veliké dostřely žádoucí. Pěchota bude vděčná takovému dělostřelectvu, které bude s to jak

přímo ji poskytnout podporu, tak i postřelovat tyl, zápolí a citlivá místa v něm. Střelba na velké dálky bude mít vždy značný morální účinek jak na vlastní vojska, tak i na nepřitele.

Gen. v. v. Marx: Baterie na manévrech. Doporučuje posílat na závěrečná cvičení baterie o 4 dělech, bližící se válečným počtům, aby si všichni účastníci zvykli pracovat s válečnými počty. Remontám pobyt venku jen prospěje.

Mjr. Dr. Däniker: Myšlenka pěchotního dvouhlavňového děla a její uskutečnění. Tato myšlenka vychází z různých požadavků na palbu ofensivní a defenzivní, na palby doprovodné a protitankové. Tyto požadavky nejlépe spojuje dělo dvouhlavňové. Připojuje přehlednou tabulku:

Přehledná tabulka pěchotních dvouhlavňových děl.

Zbrojovka	Ráž v mm	Váha střely v kg	Počáteční rychl. střely v m/sec	Váha děla v pal. post. v kg	Praktický největší dostřel v m	Uspořádání hlavní	Lafeta
Škoda	37	0.825	460	190	6.000	vedle sebe	obyčejná
	50	1.5	350	190	4.000		
	40	66	500	250	8.000	nad sebou	obyčejná
	32	70	600	177.5	2.500	menší uvnitř	sklopná kola
Bofers	37.2	70	600	160	2.500	"	otočná kola
	25	75	600	365	5.000	"	dvouhlavňová
	47	75	560	350	6.000	vyměnitelné	"
	37	81	800	450	7.000	"	"
	47	81	560	450	6.700	"	"
	44	60	520	218	6.400	"	obyčejná
Vickers- Armstrong	25.4	70	760	357	3.140	menší uvnitř	obyčejná s platformou
			213	331.6			

Mjr. rak. spolk. vojska O. Krüpl: Grafikon pro zamíření baterie do směru.

Tento grafikon slouží nejen k zamíření baterie, ale i k zastřílení směru. V podstatě jde o přesnější a úplnější interpretaci francouzské metody oboustranného improvizovaného pozorování (použitím rovnoběžných stupnic pro pozorovatele), již uvádí francouzský předpis „Instruction général sur le tir“ 1930, str. 122—123. Autor vytýká, že francouzský předpis neuvádí meze použitelnosti této metody. Popsaný způsob přináší zlepšení v tom smyslu, že není vázán na předpoklad velkých pozorovacích dálek, který u jiných je nutný proto, aby bylo možno pozorovací změny v určitém rozsahu přibližně považovat za rovnoběžné.

V jednom z dalších sešitů je článek, který přináší aplikaci této metody v případě, kdy oba pozorovatelé jsou přibližně na stejné výši s baterií po obou stranách výstřelné; píše se v něm, že je to právě velmi výhodný případ pro užití popsaného grafikonu.

Poznámka recensentova: Tento případ je však zároveň výhodný i pro jiné způsoby oboustranného improvizovaného pozorování, takže vývody v článku postrádají větší zajímavosti.

Mjr. v. v. Dr. Mouths: Výzbroj mužstva u dělostřelectva. Ruční zbraň, kterou je vyzbrojen dělostřelec v poli, je k obraně na krátké vzdálenosti, zřídka kdy větší než 400 m. Autor poukazuje na švýcarskou automatickou karabinu jako na vhodnou zbraň pro tento účel, neboť v sobě realisuje i velkou rychlost střelby jako automatická pistole i vnější stavbu karabiny pro střelbu přesnou. Tato karabina může vyvinout téměř takovou rychlost střelby jako kulomet, prakticky ovšem jen asi 80—120 ran za minutu, neboť dvakrát až třikrát za minutu se vyprázdní zásobník; ten je velmi dobře řešen, váží 300 g a při střelbě visí kolmo dolů pod závěrem, takže těžiště zbraně se vystřelenými náboji nemění; je tak zařízen, že při míření není na závadu. Závěr je zvlášť jednoduchý, skládá se ze tří součástí (závěr, závořík a pero). Celá karabina je 1'025 m dlouhá, hlaveň 50 cm dlouhá, počáteční rychlost střely 500 m/sec, váha střely 8'3 g; dráha střely je plochá (na 300 m je výška vrcholu dráhy 59 cm) a rozptyl malý.

Pplk. Berlin: Je polní kanon přežitkem?

Autor dovozuje, že polní kanon prokazoval sice r. 1914 dobré služby, ale od té doby se poměry změnily; dnes má pěchota u každé rotě určitý počet lehkých kulometů a každý prapor má rotu těžkých kulometů, kdežto dříve ji měl teprve pluk. Mimo to je pluk vyzbrojen baterií minometů a děly na obranu proti útočné vzbě, takže pěchota nyní může velmi mnoho cílů a překážek zdolat sama a někdy lépe než dělostřelectvo.

Úkolem dělostřelectva je působit tam, kam pěchota svými prostředky nemůže dosáhnout, jmenovitě proti nepřátelským bateriím, a soustředit palby několika baterií do těžišť nepřátelského útoku neb obrany, jak toho bude podle taktické situace potřeba; nejmenší ráží pro tyto úkoly je 10'5 cm. Tomu odpovídá polní houfnice.

Po uvážení všech výhod a nevýhod bude podle názoru autorova lehké dělostřelectvo v příští válce vyzbrojeno převážně lehkou polní houfnicí a jen speciálními bateriemi polních kanonů pro zvláštní úkoly.

Npor. Lenhard: Dělostřelecký poznámkový sešit. V článku, který má pokračování v několika dalších sešitech, jsou probrány všechny dělostřelecko-technické úlohy a k nim příslušné mnemotechnické náčrtky, jež by měl obsahovat poznámkový sešit dělostřeleckého poddůstojníka, neboť není možno prakticky žádati všecko z paměti, ale je možno trvat na tom, aby to měl každý poddůstojník pohotově v případě aplikace připraveno.

Mjr. Kruse: O zajištění odměru.

Poněvadž budoucí dělostřelectvo nebude střílet na malé dálky (do 3—4 km), to případně zpravidla prostředkům pěchoty, nýbrž na dálky velké, ukáže se, že také německá děla mají rozptyl, a to i rozptyl ve straně, způsobený (mimo jiné) otáčením děl v postavení při změnách směru.

Zmenšení tohoto rozptylu lze dosáhnouti správným zajištěním odměru a proto je nutné probrati výhody a nevýhody jednotlivých prostředků k tomu sloužících. V článku jsou pak uvedeny tyto: záměrkami, jednoduchým zajišťovacím rámem a plochou, dvojitým zajišťovacím rámem a zajišťovací mříží.

Dále je ještě zmínka o zajištění odměru v noci a o tom, že často jsou vedeny námitky proti osvětlení zajišťovacího aparátu, neboť tím se prozrazuje baterie letci. Tomu nejlépe čelíme použitím jediného aparátu, jež osvětlíme a postavíme 250 m od baterie, nejlépe v boku (aby chyby v malých změnách polohy děl byly co nejmenší).

Gen. v. v. Marx: Pokyn y pro mladého velitele baterie. (Pokrač. v sešitě 7 a 8.)

V rozsáhlém a podrobném článku dává autor některé rady mladému veliteli baterie, aby snáze překonával těžké začátky velení baterií, hlavně v těchto oborech služební činnosti: převzetí baterie, všeobecná pravidla pro výcvik baterie, pěší výcvik, výcvik u nezapřažené poločety, výcvik v jízdě na koni, celoroční výcvik.

Npor. Rüd't von Collenberg: Spojovací orgány baterie.

Jsou to poznámky k výběru a výcviku spojovacího personálu, hlavně telefonistů; k tomuto účelu nutno určit nejschopnější, nejinteligentnější a nejspolehlivější mužstvo.

Npor. von Imhoff: Zamíření baterie v noci.

Všecky chyby v zamíření baterie a ve vyměřování se uplatňují v noci v míře daleko větší než ve dne, neboť je nelze pozorováním snadno napravit. Proto podklad a příprava střelby musí být v noci přesnější a úplnější.

Zjištění polohy baterie je snadné, když baterie je opodál bodu, který je na mapě přesně udán; jinak je nutná spolupráce měřických útvarů s počtářskou sekcí baterie pro získání potřebného podkladu topografického, při čemž se předpokládá, že je k dispozici seznam souřadnic bodů aneb alespoň plán 1:25.000. V noci je možno zjišťovat polohu bodů v terénu jen těmito způsoby: polygonálním tahem, protínáním vpřed a v nouzových případech i busolovým (směrovým) tahem. Vyhodnocení prvků, získaných měření, provedeme nejlépe numericky, neboť grafický postup by byl nepřesný pro blízkost vyměřených bodů, i když jsme si souřadnice opatřili extrakcí z plánu 1:25.000.

Dále je vyložen postup zamíření baterie v noci pomocí kružníku, užívaného v německém dělostřelectvu. Způsob zamíření nebo rovnoběžného postavení pomocí magnetického přístroje je nutno v noci vyloučit, protože není spolehlivý, i když jsou připady, že dává chyby nulové.

Právě tak jako vyhodnocujeme výsledky vyměřování početně, provádíme i zamíření baterie v noci zásadně početně, i když je to pro mnohého velitele baterie nepohodlné. Někdy vlastně ani o nový výpočet nejde, neboť lze využít bodu, který byl vyměřen, i jako bodu odměrného.

Kpt. děl. RNC. J. Chyška.

Oprava.

Ve VR. 1/1936 přílohu k čl. gen. F. Kryštofa: „Vedení záznamu o bojové činnosti oddílů“ opravte takto:

v odstavci: „Dělostřelecká příprava“ u cíle 1 připište v sloupci 4: „X“; v sl. 7: „36“; ve sl. 9: „36“; v „Součtu“ v sl. 8 místo „62“ vpište „69“;

v odstavci „Útok na 1. postupný cíl“ u cíle 1 v sl. 8. škrtněte „32“; v prvním „Součtu“ v sl. 13. místo „113“ vpište „143“; ve druhém „Součtu“ ve sl. 13. místo „199“ vpište „179“; u cíle „B“ v sl. 8. místo „38“ a pište „48“; ve sl. 12. místo „58“ pište „48“; u cíle 12 v sl. 12 místo „30“ vpište „40“.